

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

De Conversatione Apostolica - A Curatoribus Animarum piè & fructuosè instituenda ; Complectens varios & solidos modos juvandi & consolandi diversorum Statuum Personas afflictas, præcipuè ægras & captivas ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

§. 2. Quibus dotibus præditum esse oporteat Operarium, qui ægris & moribundis fructuosè assistere cupit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49274](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49274)

Patri ex condicto spectandum dedit, asseruitque, se propterea, quod tardior, negligentiorque in invisendis, juvandisque moribundis fuisset, tempore sat longo à conspectu divino exclusum, iustum fuisse ubivis gentium ac locorum animam agentibus præsto esse, eosque in morem Angeli Tutelaris, quâ precibus, quâ monitionibus internis, salutaribusque inspirationibus adjuvare. Addidit quoque, non se solum, sed alios quoque bene multos diversorum Ordinum Sacerdotes ob consimilem negligentiam simili pœna castigari.

§. II.

Quibus dotibus præditum oporteat esse Operarium, qui ægris & moribundis fructuosè assistere cupit.

I. **U**Ti ad Sacerdotem in genere, ita vel maximè etiam ad eum, qui cum ægris & moribundis fructuosè agere cupit, gemina dos, virtus scilicet & scientia requiritur; per has enim si corpus & animam ægri lucratus fuerit, cum gaudio quondam dicere poterit ad Christum: Domine, duo talenta tradidisti mihi, ecce alia duo superlucratus sum.

II. Porro in specie agendo de singulis, virtutes quidem sequentes requiruntur in eo, qui prædictis personis prodesse cupit. 1. Est orationis studium, per quam tum sibi necessariam ad negotium tanti momenti gratiam à DEO frequenter petat; tum ipsos etiam, cum quibus acturus est, ægros peculiari affectu DEO in Missæ præsertim Sacrificio commendet. 2. Est Zelus Animarum, qui si unquam, hoc tempore, necessarius est; absque hoc enim languidè obibit hoc munus, & hoc ipso minùs ab ægris amabitur, atque adeò minorem quoque in eorum animabus fructum faciet. 3. Est Patientia & fortitudo, quâ tum omnes difficultates, quæ plurimæ in hoc munere occurrunt, generosè contemnat; tum molestias ex ipso morbo aut ægri vitijs subinde exoriri solitas, religiosè, alacriterque sustineat; in hac enim patientia possidebit animas curæ suæ commissas. 4. Est mansuetudo, cum enim ægri plerumque amaritudinibus undequaquæ sint circumdati, æquum est, ut Sacerdos desideratum dulcium verborum saccharum & mel pro temperanda hac acerbitate offerat. 5. Discretio,

tio, quæ in eo potissimum versatur, ut & in ipsa ratione ponendi, & in materia eligenda modum seruet, atque ad rationem personarum ægrarum qualitatem diligenter attendat. Hinc cavendum, ne uno contextu omnia dicantur; ne nimis properanter; ne eodem semper tono &c. Item ne nimis fatigetur, sed quandoque respirandi, & ea, quæ audivimus, digerendi spatium relinquatur; ideo Sacerdos subinde atque ad idem faciendum alios etiam hortetur. Attendant præterea, ut hominibus doctis, & exercitatis pauca lecta, erudita & opportunè dicta proponantur, & quidem tam instructis phrasi, quàm in memoriam redigentibus, quod ab ijs fieri creditur, referentis.

III. Scientiam verò quod attinet, triplex potissimum requiritur in eo, qui cum moribundis vult agere. Prima, ut sciat casuum ordinariorum, qui circa ejusmodi peccata in tali negotio occurrere solent, resolutionem, quales nempe sunt circa Sacramentorum administrationem, & reconciliationem, aut conciliationes cum Inimicis, v. g. an possit absolvi, qui nullum signum dedit contritionis, neque Contritionem petivit? an si confessio scripta reperitur hominis amentiam lapsi, iste absolvi possit? an restitutio famæ, conciliatio cum Inimicis publicè coram Notario sufficiat, si inimicitia publica fuit? an ad restitutionem pecunie sufficiat, si per modum legati alteri pecunia debita tradita fuit? Secunda Scientia est, ut sciat, quomodo ægrum solari, & ad patientiam, aliàsque virtutes huic temporibus venientes excitare debeat; quomodo item contra varias tentationes eum munire; & tandem quomodo in fundendis rationibus & affectibus eliciendis eum juvare possit, quæ præmeditata, & memoriæ bene impressa habere oportet, ne accidat, ut cum exigua ægrorum utilitate, & astantium labore ædificatione suum officium faciat. Et sanè quomodo quum sit, ut Sacerdos se singulari studio ad hoc officium præparet, vel ex ipsa præparatione, quâ se ad publicas conciliationes præparat, colligere potest; si enim ibi tam sollicitè curam doctrinas loco, tempori, & personis accommodatas, & optimè proponat, quantò magis ad hoc negotium tantò præmeditatio & rerum, & ordinis erit necessaria? Porro quomodo hæc præparatio facienda sit, infra docebitur.

tandem scientia est status ipsius ægri; hunc enim nôsse omnino oportebit, videlicet, an sit vir eruditus? an prudens? an patiens? an utatur integris sensibus & iudicio? an credatur vicinus morti? an testamentum fecerit? an confessus fuerit? an communicaverit, & extremam unctionem sumpserit? an aliquid sit magni momenti, de quo moneri æger debeat? quod vitæ genus tenuerit? quæ omnia Operarius ex domesticis, vel illo, à quo vocatur, intelligere poterit, quamvis ipse etiam per conversationem cum ægro hujus mores & affectus facile deprehensus sit.

§. III.

Quid circa Visitationem ægrorum in genere observandum sit.

I. Quemadmodum in omni ferè alia Operarij functione tria præcipuè observanda sunt, ut functio talis ritè & fructuosè peracta dici queat, scilicet Finis, Modus, & Tempus; ita hæc ipsa in hac quoque Ægrorum Visitatione tantò impensius, perfectiusque sunt attendenda, quantò plura, gravioraque esse momenta suprà ostensum est, ob quæ functio ista magno cum fervore, sedulitatèque sit obeunda.

II. Et Finem quidem quod attinet, ex ijs, quæ ad initium hujus capituli dicta sunt, facile patet, præter triplicem illum communem, & remotum ac ultimum finem, qui est major DEI gloria, propria, & aliena salus, de quo hîc nihil specialiter dicendum restat, cum per omnes alias functiones æquè, ac visitationem istam quærendus sit, duplicem alium, eumque proximum & proprium huic visitationi finem præfixum esse debere, scilicet consolationem Infirmorum, & eorundem excitationem, ut infirmitatem suam, aut, si DEO ita visum fuerit, ipsam etiam mortem cum debita resignatione ac patientia suscipiant, & supportent, atque adeò vitam suam, sicut Christianè & laudabiliter traduxerunt; ita laudabili quoque & glorioso Epilogo claudant. Ad quos proinde geminos fines semper respicere Zelosus Infirmorum Visitator, omnesque suas actiones, quas cum ægro suscepturus est, dirigere debet.

III. Modus hujus functionis ante omnia suaviter requirit; cum enim in ipsa infirmitate nihil plexumque nisi

Instruã, III.

ama-